

INTERNATIONAL JOURNAL ALISHER NAVOIY

SPECIAL
ISSUE 2026

80 YOSHINGIZ MUBORAK BO‘LSIN!

AZIZ MUSHTARIY!

Jurnalimizning ushbu soni muborak 80 yoshini qarshilayotgan professor Ibodulla Kamolovich Mirzayevning ilmiy merosi, navoiyshunoslik, lingvopoetika va tarjimashunoslik sohalarining rivojlanishiga bag‘ishlangan teran tadqiqotlarni o‘z ichiga oladi. Maqolalarning asosiy mazmunini Amir Xusrav Dehlaviy va Alisher Navoiy “Xamsa”larining birinchi dostonlaridagi so‘fiylar axloqiy qiyofasining qiyosiy talqinidan tortib, Rossiya navoiyshunosligida Alisher Navoiy hayoti va ijodining tadqiqigacha, “Favoyid-ul kibar” devonida keksalik simfoniyasidan Erkin Vohidovning Navoiy poetikasiga interpretatsion yondashuvigacha keng ko‘lamli mavzular tashkil etadi. Shuningdek, Hazrat Navoiy zikr qilgan termizlik avliyolar, G‘arb va Sharq: Ibodulla Mirzayevning Y.E.Bertels ilmiy merosi tarjimalari masalasi, so‘z va ma’no xizmatidagi olim, professor I.K.Mirzayev ilmiy maktabi: milliy poydevor va jahon filologik tafakkuri integratsiyasi, o‘zbek lingvopoetikasining ilmiy-nazariy asoschisi: ilmiy meros va tadqiq tamoyillari kabi ustoz hayoti va ilmiy faoliyatiga oid tadqiqotlar navoiyshunoslik sohasida yangi ufqlarni ochib beradi. Tahrir hay’ati sifatida navoiyshunoslik merosiga nur sochuvchi ushbu boy ilmiy xazinani sizlarga taqdim etayotganimizdan mamnunmiz.

ALISHER NAVOIY XALQARO JURNALI

MAXSUS SON

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ АЛИШЕР НАВОИЙ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР

INTERNATIONAL JOURNAL ALISHER NAVOIY
SPECIAL ISSUE

TOSHKENT - 2026

ALISHER NAVOIY XALQARO JURNALI

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ АЛИШЕР НАВОИЙ | INTERNATIONAL JOURNAL ALISHER NAVOIY

№SI (2026) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-1419-2026-SI>

BOSH MUHARRIR: | ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР: | CHIEF EDITOR:

MIRZAYEV IBODULLA
f.f.d., professor (O'zbekiston)
МИРЗАЕВ ИБОДУЛЛА
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
MIRZAYEV IBODULLA
DSc, professor (Uzbekistan)

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI: | ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА: | DEPUTY CHIEF EDITOR:

JABBOROV NURBOY
f.f.d., professor (O'zbekiston)
ЖАББОРОВ НУРБОЙ
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
JABBOROV NURBOY
DSc, professor (Uzbekistan)

TAHRIRIY HAY'ATI:

Muhiddinov Muslihiddin
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Dilorom Salohiy
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Sodiqov Qosimjon
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Binnatova Almaz Ulvi
f.f.d., professor (Ozarbayjon)
To'xliyev Boqijon
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Shodmonov Nafas
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Asadov Maqsud
f.f.d., dotsent (O'zbekiston)
Yo'ldoshev Qozoqboy
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Jo'raqulov Uzoq
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Funda Toprak
f.f.d., professor (Turkiya)
Nabiulina Guzal
f.f.d., professor (Tatariston)
Yusupova Dilnavoz
DSc, professor (O'zbekiston)
Sirojiddin Xo'jaqulov
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Rahim Ibrohim
f.f.d., professor (Afg'oniston)
Turobov Abdurahim
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Muhitdinova Badia
DSc, professor (O'zbekiston)
Muhammadiyev Ahadjon
DSc, dotsent (O'zbekiston)
Suvonova Jumagul
f.f.n., dotsent (O'zbekiston)
Mirzayev Rahmatilla
y.f.n., dotsent, huquqshunos (O'zbekiston)
Abdullayeva Albina
f.f.n., dotsent (O'zbekiston)
Sultanov Tulkin
PhD, dotsent (O'zbekiston)
Ubaydullayev Normuhammad
PhD, dotsent (O'zbekiston)
Ruzmanova Roxila
dots., mas'ul kotib (O'zbekiston)
Narziyeva Ma'mura
PhD, kotib (O'zbekiston)

ILMIY MASLAHAT KENGASHI

Xalmuradov Rustam
t.f.d., professor (O'zbekiston)
Sirojiddin Shuhrat
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Eshqobil Shukur
O'zbekiston Respublikasida
xizmat ko'rsatgan madaniyat
xodimi, shoir (O'zbekiston)
Rixsiyeva Gulchehra
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Benedek Peri
f.f.d., professor (Vengriya)
Olimov Karomatillo
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Dadaboyev Hamidulla
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Shomusarov Shorustam
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Dyu Rye Andre
f.f.d., professor (Fransiya)
Hamroyev Juma
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Aftondil Erkinov
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Hasanov Shavkat
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Umurova Go'zal
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Xalliyeva Gulnoz
f.f.d., professor (O'zbekiston)
Alim Labib
f.f.d., professor (Afg'oniston)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Мухиддинов Муслихиддин
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Дилором Салохий
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Содиқов Қосимжон
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Биннатова Алмаз Улви
д.ф.н., профессор (Азербайджан)
Тухлиев Бокижон
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Шодмонов Нафас
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Асадов Максуд
д.ф.н., доцент (Узбекистан)
Юлдашев Казакбай
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Журакулов Узок
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Фунда Топрак
д.ф.н., профессор (Турция)
Набиуллина Гузаль
д.ф.н., профессор (Татаристан)
Юсупова Дилнавоз
DSc, профессор (Узбекистан)
Сирожиiddин Хужакулов
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Рахим Иброхим
д.ф.н., профессор (Афганистан)
Туробов Абдурахим
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Мухитдинова Бадиа
DSc, профессор (Узбекистан)
Мухаммадиев Ахаджон
DSc, доцент (Узбекистан)
Сувонова Жумагул
к.ф.н., доцент (Узбекистан)
Мирзаев Рахматилла
к.ю.н., доцент (Узбекистан)
Абдуллаева Альбина
к.ф.н., доцент (Узбекистан)
Султанов Тулкин
PhD, доцент (Узбекистан)
Убайдуллаев Нормухаммад
PhD, доцент (Узбекистан)
Рузманова Рохила
доц., отв. секретарь (Узбекистан)
Нарзиева Мамура
PhD, секретарь (Узбекистан)

НАУЧНО-КОНСУЛЬТАТИВНЫЙ СОВЕТ:

Халмурадов Рустам
д.т.н., профессор (Узбекистан)
Сирожиiddин Шухрат
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Эшқобил Шукур
Заслуженный работник культуры
Республики Узбекистан, поэт (Узбекистан)
Рихсиева Гулчехра
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Бенедек Пери
д.ф.н., профессор (Венгрия)
Олимов Кароматилло
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Дадабаев Хамидулла
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Шомусаров Шорустам
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Дю Рье Андре
д.ф.н., профессор (Франция)
Хамроев Джума
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Афтондил Эркинов
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Хасанов Шавкат
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Умурова Гузал
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Халлиева Гулноз
д.ф.н., профессор (Узбекистан)
Алим Лабиб
д.ф.н., профессор (Афганистан)

EDITORIAL BOARD:

Mukhiddinov Muslikhiddin

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Dilorom Salokhiy

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Sodikov Kosimjon

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Binnatova Almaz Ulvi

Doc. of philol. scien., prof. (Azerbaijan)

Tukhliev Bokijon

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Shodmonov Nafas

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Asadov Makhsud

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Yuldoshev Kozokboy

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Jurakulov Uzok

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Funda Toprak

DSc, prof. (Türkiye)

Nabiulina Guzal

DSc., prof. (Tatarstan)

Yusupova Dilnavoz

DSc, prof. (Uzbekistan)

Sirojiddin Khujakulov

DSc, prof. (Uzbekistan)

Rakhim Ibrokhim

DSc, prof. (Afghanistan)

Turobov Abdurakhim

DSc, prof. (Uzbekistan)

Mukhitdinova Badia

DSc, prof. (Uzbekistan)

Mukhammadiyev Akhadjon

DSc, assoc. prof. (Uzbekistan)

Suvonova Jumagul

PhD, assoc. prof. (Uzbekistan)

Mirzayev Rahmatilla

PhD, assoc. prof. (Uzbekistan)

Abdullayeva Albina

PhD, assoc. prof. (Uzbekistan)

Sultanov Tulkin

PhD, assoc. prof. (Uzbekistan)

Ubaydullayev Normuhammad

PhD, assoc. prof. (Uzbekistan)

Ruzmanova Rokhila

Assoc. prof., Exec. Sec. (Uzbekistan)

Narziyeva Ma'mura

PhD, Secretary (Uzbekistan)

SCIENTIFIC ADVISORY BOARD:

Khalmuradov Rustam

Doc. of technic. scien., prof. (Uzbekistan)

Sirojiddinov Shukhrat

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Eshqobil Shukur

Honored Worker of Culture of the Republic of Uzbekistan, poet (Uzbekistan)

Rikhsieva Gulchekhra

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Benedek Peri

Doc. of philol. scien., prof. (Hungary)

Olimov Karomatullo

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Dadaboev Khamidulla

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Shomusarov Shorustam

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Dyu Rye Andre

Doc. of philol. scien., prof. (France)

Khamroev Juma

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Aftondil Erkinov

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Khasanov Shavkat

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Umurova Guzal

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Khallieva Gulnoz

Doc. of philol. scien., prof. (Uzbekistan)

Alim Labib

Doc. of philol. scien., prof. (Afghanistan)

NAVOIY NASRI VA NAZMI NAFOSATI

1.	Muslihiddin Muhiddinov AMIR XUSRAV DEHLAVIY VA ALISHER NAVOIY “XAMSA”LARINING BIRINCHI DOSTONLARIDA SO‘FIYLAR AXLOQIY QIYOFASINING QIYOSIY TALQINI.....	9
2.	Abdurrahman GÜZEL KAYGUSUZ ABDAL’IN BİLİNMEYEN ÇAĞATAYCA BİR GAZELİ.....	20
3.	Dilorom SALOHIY ALISHER NAVOIY IJODINING BADIY MOHIYATI HAQIDA MUMTOZ TADQIQOT.....	29
4.	Usmon QOBILOV ALISHER NAVOIY “XAMSA”SINING XX ASR BOSHLARIDAGI ILMIY TALQINIGA DOIR.....	35
5.	Sirojiddin XO‘JAQULOV O‘ZBEK ADABIYOTIDA BAZMU RAZM YOKI HAYOT VA SHODLIK MANZUMASI BORASIDA MUHIM TADQIQOT.....	47
6.	Dilnavoz YUSUPOVA ALISHER NAVOIYNING HIKMAT ILMIDAGI USMONLI IZDOSHI.....	54
7.	Mubarak ATANIYAZOVA “FAVOYID UL-KIBAR” DEVONIDA KEKSALIK SIMFONIYASI.....	65
8.	Badea MUHIDDINOVA ROSSIYA NAVOIYSHUNOSLIGIDA ALISHER NAVOIY HAYOTI VA IJODINING TADQIQI.....	79
9.	Atilla Nazim o‘g‘li SULAYMANLI ERKIN VOHIDOVNING NAVOIY POETIKASIGA INTERPRETATSION YONDASHUVI (“G‘azal sehri” turkumida besh g‘azalning poetik-falsafiy talqini).....	85
10.	Diyora ABDUJALILOVA ALISHER NAVOIYNING “HAYRAT UL-ABROR” VA YAHYOBAY TOSHLIJALINING “GULSHAN UL-ANVOR” DOSTONLARIDA POETIK ARHITEKTONIKA.....	91
11.	Dilrabo NAZAROVA TEMURIYLAR DAVRIDA XAMSANAVISLIK.....	98

NAVOIY VA TILSHUNOSLIK MASALALARI

12.	Kemal Yavuz ATAMAN ALİ ŞİR NEVÂÎ’NİN TÜRK DİLİ VE HALKIN DİLİ TERCİHİNİN KURANÎ TEMELLERİ.....	103
13.	Zokir BAYNAZAROV ETNONIMLARNING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI VA ULARNING TARIXIY LISONIY MANZARADAGI O‘RNI (<i>Alisher Navoiy asarlari misolida</i>).....	112

NAVOIYSHUNOSLIKKA BAXSHIDA UMR

14.	Aftondil ERKINOV G‘ARB VA SHARQ: IBODULLA MIRZAYEVNING Y.E.BERTELS ILMIY MEROSI TARJIMALARI MASALASI.....	119
15.	Olimjon DAVLATOV HAZRAT NAVOIY ZIKR QILGAN TERMIZLIK AVLIYOLAR.....	126

16. Abdurayim TUROBOV	
SO‘Z VA MA‘NO XIZMATIDAGI OLIM (<i>professor Ibodulla Kamolovich Mirzayev</i> <i>tavalludining 80 yilligiga</i>).....	131
17. Axadjon MUHAMMADIYEV	
PROFESSOR I.K. MIRZAYEV ILMIY MAKTABI: MILLIY POYDEVOR VA JAHON FILOLOGIK TAFAKKURI INTEGRATSIYASI.....	137
18. Roxila RUZMANOVA	
FILOLOGIK TA‘LIM FIDOYISI.....	141
19. Ma‘mura NARZIYEVA	
O‘ZBEK LINGVOPOETIKASINING ILMIY-NAZARIY ASOSCHISI: ILMIY MEROS VA TADQIQ TAMOYILLARI.....	146

ISSN: 2181-1419

www.tadqiqot.uz

ALISHER NAVOIY XALQARO JURNALI

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ АЛИШЕР НАВОИЙ

INTERNATIONAL JOURNAL ALISHER NAVOIY

Zokir BAYNAZAROV

Samarqand davlat universiteti

PhD, dotsent (Samarqand, O'zbekiston)

E-mail: zmbaynazarov81@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5874-4246

**ETNONIMLARNING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI VA ULARNING TARIXIY
LISONIY MANZARADAGI O'RNI**
(*Alisher Navoiy asarlari misolida*)

For citation: Baynazarov Zokir. LINGUOCULTURAL FEATURES OF ETHNONYMS AND THEIR ROLE IN THE HISTORICAL LINGUISTIC LANDSCAPE (on the example of Alisher Navoi's works). *Alisher Navoi*. 2026, sp. issue.

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.23325678>

ANNOTATSIYA

Maqolada etnonimlarning lingvomadaniy xususiyatlari, etimologik tabiati va ularning tarixiy lisoniy manzaradagi o'rni Alisher Navoiy asarlari misolida tahlil qilinadi. To'rt tomlik "Alisher Navoiy ensiklopediyasi"ni uzluksiz ko'zdan kechirish natijasida shoir asarlarida qo'llangan o'ttizdan ortiq turkiy-mo'g'ul urug'-qabila nomi (etnonim) aniqlandi; ularning kelib chiqish negizi (rang-tus, son-miqdor, kasb-hunar, sulolaviy va totemistik) ochib berildi hamda nomlar semantik-mavzuiy guruhlarga tasniflandi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, qipchoq, mang'it, qo'ng'iroq, qiyot, barlos, jaloyir kabi etnonimlarning etimologik ma'nosi (*kovak daraxt rivoyati, mo'g'ulcha urug' nomi, jigarrang tus, Chingiziy sulola nomi*) ularning Navoiy she'riyatidagi lingvomadaniy funksiyasini, ya'ni go'zallik tasviri, ijtimoiy zodagonlik belgisi, tarixiy-badiiy haqqoniylik vositasi kabilarni bevosita belgilaydi. Etnonimlarning katta qismi hozirgi Qashqadaryo, Surxondaryo va Zarafshon vodiysining boshqa hududlarida toponim yoki mahalliy etnik guruh nomi sifatida saqlanib qolgani ularning tarixiy lisoniy manzaraning barqaror qatlamini tashkil etishidan dalolat beradi.

Kalit so'zlar: etnonim, etimologiya, lingvomadaniyat, tarixiy lisoniy manzara, Alisher Navoiy, urug'-qabila nomlari, onomastika.

**ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЭТНОНИМОВ И ИХ РОЛЬ В
ИСТОРИКО-ЛИНГВИСТИЧЕСКОМ ЛАНДШАФТЕ**
(на примере произведений Алишера Навои)

Зокир БАЙНАЗАРОВ

Самаркандский государственный университет

PhD, доцент (Самарканд, Узбекистан)

Электронная почта: zmbaynazarov81@gmail.com

Тел: +998979119381

ORCID: 0000-0001-5874-4246

АННОТАЦИЯ

В статье анализируются лингвокультурные особенности, этимологическая природа этнонимов и их место в исторической языковой картине мира на материале произведений Алишера Навои. В результате сплошной выборки по четырём томам “Энциклопедии Алишера Навои” выявлено более тридцати тюрко-монгольских родоплеменных названий (этнонимов), употреблённых поэтом; раскрыта их этимологическая основа (цветовая, числовая, профессиональная, династическая, тотемная), и названия классифицированы по семантико-тематическим группам. Установлено, что этимологическое значение таких этнонимов, как кипчак, мангит, конграт, кият, барлас, джалаир, напрямую определяет их лингвокультурную функцию в текстах Навои - как образ красоты, знак социальной знатности и средство исторической достоверности. Значительная часть этнонимов сохранилась в топонимии и этнической номенклатуре современных Кашкадарьинской, Сурхандарьинской областей и Зарафшанской долины, что свидетельствует об их принадлежности к устойчивому пласту исторической языковой картины мира.

Ключевые слова: этноним, этимология, лингвокультурология, историческая языковая картина мира, Алишер Навои, родоплеменные названия, ономастика.

LINGUOCULTURAL FEATURES OF ETHNONYMS AND THEIR ROLE IN THE
HISTORICAL LINGUISTIC LANDSCAPE
(on the example of Alisher Navoi's works)

Zokir BAYNAZAROV

Samarkand State University

PhD, Associate Professor (Samarkand, Uzbekistan)

E-mail: zmbaynazarov81@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5874-4246

ABSTRACT

This article examines the linguocultural features, etymological origins, and place in the historical linguistic worldview of ethnonyms in the works of Alisher Navoiy. A continuous survey of the four-volume “Alisher Navoiy Encyclopedia” identified more than thirty Turkic-Mongolic clan and tribal names (ethnonyms) used by the poet; their etymological basis (color, numeral, occupational, dynastic and totemic) was established, and the names were classified into semantic-thematic groups. The study shows that the etymological meaning of ethnonyms such as Qipchoq, Mang‘it, Qo‘ng‘irot, Qiyot, Barlos and Jaloyir directly shapes their linguocultural function in Navoiy's texts - as an image of beauty, a marker of social nobility, and an instrument of historical authenticity. A considerable portion of these ethnonyms survive today as toponyms or local ethnic designations in Qashqadaryo, Surxondaryo and the wider Zarafshon valley, confirming their status as a stable layer of the historical linguistic worldview.

Keywords: ethnonym, etymology, linguoculturology, historical linguistic worldview, Alisher Navoiy, clan and tribal names, onomastics.

KIRISH

Etnonim - muayyan etnik birlik (xalq, elat, qabila, urug‘)ning nomini bildiruvchi onomastik birlik bo‘lib, u til, tarix, etnografiya va madaniyat fanlari kesishmasida turadi. A.V.Superanskaya ta’kidlaganidek, atoqli otlarning bu turi “xalqning o‘z-o‘zini va o‘zgalarni anglash tarixi”ni o‘zida mujassam etadi, shu boisdan sof lingvistik tahlildan tashqari etimologik va lingvomadaniy talqinni ham taqozo qiladi [1]. Etnonimlar boshqa onomastik birliklardan farqli o‘laroq, alohida individni emas, balki jamoani, uning kelib chiqishi, ijtimoiy tuzilishi va boshqa xalqlar bilan tarixiy aloqalarini nomlaydi. Shu sababli ular “*tirik tarix hujjati*” maqomiga ega.

Til orqali dunyoni anglash g‘oyasi V. fon Gumboldtning “*til - xalq ruhining ifodasi*” ta’limotidan boshlanib [2], V.V.Vorobyovning “*lingvomadaniy maydon*” nazariyasida [3] va o‘zbek

tilshunosligida Sh. Safarovning kognitiv tadqiqotlarida [4] hamda D. Xudoyberganovanning konsept nazariyasiga oid ishlarida [5] davom ettirildi. Ushbu yoʻnalish nuqtayi nazaridan til jamiyat ongida shakllangan borliq haqidagi tasavvurlarni ifodalovchi “*lisoniy manzara*”ni yaratadi. Uning tarixiy qatlami esa “*tarixiy lisoniy manzara*” deb ataladi. Etnonimlar aynan shu qatlamning eng barqaror va informativ elementlaridan biri hisoblanadi. Chunki ular muayyan davrdagi etnik landshaftni, xalqlar oʻrtasidagi aloqalarni va ijtimoiy ierarxiyani oʻzida “*muhrlab*” saqlaydi. Shuningdek, oʻz etimologik tarkibida qadimgi davr borliq haqidagi tasavvurlarning (rang, son, kasb, totem) izlarini olib yuradi.

Turkiy xalqlar yozma merosida etnonimlarning semantik-mavzuviy va etimologik tasnifi masalasi soʻnggi yillarda faollashdi. K.Abduvaliyevaning Abulgʻozi Bahodirxonning “Shajarayi turk” asaridagi etnonimlarga bagʻishlangan tadqiqotida bunday nomlar besh guruhga: 1) antroponimlarga asoslangan, 2) kasb-hunar va yashash joyiga koʻra, 3) rang-tus va son-miqdorga koʻra, 4) totemistik tasavvurlarga koʻra va 5) etnotoponimlashgan etnonimlarga ajratiladi [6]. Bu tasnif mohiyatan etimologik negizga tayanadi va mazkur maqolada Navoiy materialiga moslashtirilgan holda qoʻllanildi.

Alisher Navoiyning boy yozma merosi - Xazoyin ul-maoniy devonlari [8], “Xamsa” dostonlari [9], “Mahbub ul-qulub” [10] va “Majolis un-nafois” [11] kabi asarlari - turkiy-moʻgʻul urugʻ-qabila nomlarining XV asr Movarounnahr adabiy tilidagi qoʻllanish holatini aks ettiruvchi noyob manba boʻlsa-da, bu material tarqoq holda “Alisher Navoiy ensiklopediyasi”ning toʻrt jildiga singdirilgan va hozirgacha yaxlit lingvomadaniy hamda etimologik tahlil predmetiga aylanmagan. Mazkur maqolaning maqsadi esa shu boʻshliqni toʻldirib, Navoiy asarlaridagi etnonimlarni yaxlit tizim sifatida aniqlash, ularning etimologik negizini va semantik-mavzuviy guruhlarini belgilash, lingvomadaniy xususiyatlarini yoritish hamda tarixiy lisoniy manzaradagi oʻrnini asoslashdan iborat.

MATERIAL VA METODLAR

Tadqiqotning asosiy materiali sifatida “Alisher Navoiy ensiklopediyasi”ning toʻrt jildi tanlandi. Ushbu ensiklopediya Navoiyshunoslikning yaxlit ilmiy-maʼlumotnoma manbai boʻlib, unda shoir asarlaridagi ayrim urugʻ-qabila nomlariga alohida lugʻat maqolalari (masalan, *arlot*, *argʻun beklari*, *barlos beklari*, *bilgut*, *mangʻit*, *oqor*, *qavchin*, *qalmoq*, *qiyot*, *qipchoq*, *qoʻngʻirot*, *chigʻatoy*) bagʻishlangan. Shuningdek, shoir asarlaridagi urugʻ nomlariga doir maxsus ilmiy sharh ham keltirilgan.

Material toʻplashda uzluksiz tanlash usuli qoʻllanildi: matnda “urugʻ”, “qabila” va “etnonim” kalit soʻzlari atrofidagi barcha kontekstlar aniqlanib, ulardan etnonim boʻlgan birliklar ajratib olindi. Har bir etnonim kontekstdagi maʼnosi tahlil qilindi va etimologik negizi E.V. Sevortyaning turkiy tillar etimologik lugʻati [14] va Rashid ad-Dinning moʻgʻul urugʻlariga oid maʼlumotlari [15] asosida aniqlandi va izohlandi. Tahlil metodlari sifatida tasviriy metod, etimologik tahlil metodi, semantik-mavzuviy tasnif metodi [6], qiyosiy-tarixiy metod hamda lingvomadaniy talqin metodi qoʻllanildi. Alohida taʼkidlash lozimki, ensiklopediyada keltirilgan baytlar Alisher Navoiyning “Toʻla asarlar toʻplami” (10 jildlik, Toshkent, 2011)ga asoslangan holda berilgan boʻlib, mazkur maqolada ular ikkilamchi manba (ensiklopediya) orqali, aniq koʻrsatkichi bilan keltirilmoqda.

NATIJALAR

Tadqiqot davomida Alisher Navoiy asarlarida qoʻllangan oʻttizdan ortiq turkiy-moʻgʻul urugʻ-qabila nomi aniqlandi. Bu statistika ensiklopediyaning oʻzida ham alohida taʼkidlangan: *Shoir asarlarida oʻttizdan ortiq urugʻ nomlari uchraydi* [7]. Aniqlangan etnonimlarni K.Abduvaliyeva tasnifi [6] asosida moslashtirilgan holda, ularning etimologik negiziga koʻra quyidagi toʻrt semantik-mavzuviy guruhga ajratish mumkin.

1-guruh. Umumturkiy-moʻgʻul negizli, tarixiy-siyosiy mavqega ega urugʻ nomlari. Bu guruhga temuriy-chigʻatoy davri zodagonligi bilan bogʻliq nomlar kiradi: *Barlos*, *Argʻun*, *Jaloyir*, *Qavchin*, *Tarxon(iy)*, *Sulduz*, *Chigʻatoy*. Etimologik jihatdan bu nomlarning aksariyati moʻgʻul tilidan oʻzlashgan qadimiy urugʻ nomlaridir. Rashid ad-Dinning “Sbornik letopisey” asariga koʻra, *barlos* (*barulas*) va *jaloyir* Chingizxon davridan choʻzilgan qadimiy moʻgʻul urugʻlari sirasiga kiradi [15], Chigʻatoy nomi esa Chingizxonning ikkinchi oʻgʻli Chigʻatoyxon shaxsidan kelib chiqqan antroponimik-dinastik etnonimdir [15]. Janubiy Oʻzbekiston etnik tarkibining yirik tadqiqotchisi B.X.Karmisheva bu urugʻni Denov bekligida yashaganligini koʻrsatgan [13]. Bular koʻpincha Amir

Temur va temuriylar sulolasi bilan bevosita bog'liq bo'lgan, ijtimoiy yuqori tabaqani bildiruvchi nomlardir. Masalan, Amir Temurning o'zi *barlos* urug'idan bo'lgan [7], taniqli sharqshunos A.Y. Yakubovskiyning ko'rsatishicha, Navoiyning o'zi ham *barlos* urug'idan chiqqan [12]. Bu holat shoirning aynan shu etnonimga bo'lgan alohida e'tiborini qisman izohlashi mumkin.

2-guruh. Dashti Qipchoq kelib chiqishli, keyinchalik "92 o'zbek urug'i" tarkibiga kirgan nomlar. Bu guruhga *qipchoq*, *mang'it*, *qo'ng'iroq*, *qiyot*, *bilgut*, *oqor* (*oqar*), *nukuz*, *qalmoq*, *yuz*, *ming*, *saroy* kiradi. Bu guruh etimologik jihatdan eng xilma-xil guruh hisoblanadi. *Qipchoq* nomi haqida Abulg'oz Bahodirxonning "Shajarayi turk" asarida rivoyat saqlanib qolgan. Unga ko'ra, urug' asoschisi kovak daraxt ("qovshoq/qovuq yog'och") ichida tug'ilgani sababli shu nom bilan atalgan [6]; E.V. Sevortyaning etimologik lug'atiga ko'ra, bu ehtimol qadimgi turkiy "*qip-*" ("bo'sh, ichi kovak") negizi bilan bog'liq [14]. *Mang'it* nomi mo'g'ulcha *mang'ud* urug' nomining fonetik o'zlashmasidir [15]. *Qo'ng'iroq* nomi esa rang-tusga asoslangan bo'lib, "qo'ng'ir" (jigarrang-kulrang tus, ko'pincha ot yoki chorva rangi haqida) so'ziga jamlovchi -ot/-at qo'shimchasi qo'shilishidan yasalgan [14]. *Qiyot* (Kiyot) - mo'g'ulcha bo'lib, aynan Chingizxonning o'z sulolasi mansub bo'lgan urug' nomidir [15]. Shu bois bu etnonim Navoiy she'riyatida eng yuqori martabani bildirish uchun qo'llangan. *Yuz* va *ming* nomlari sonlarga asoslangan bo'lib, tarixiy jihatdan mo'g'ul-turkiy harbiy-ma'muriy o'nlik tizimidagi (*ming*, *yuz* kishilik bo'linma) atamalarining keyinchalik urug'-qabila nomiga aylanishi natijasida yuzaga kelgan [14]. *Saroy* nomi esa toponimik kelib chiqishga ega bo'lib, Oltin O'rdaning poytaxti Saroy shahri nomi bilan bog'liq [14].

Quyida ushbu guruhning eng muhim namunalari aniq matn parchalari bilan keltiriladi:

Qipchoq. Navoiyning "Navodir ush-shabob" devonidagi baytda: "*Ey Navoiy, manga bas ul sanami lo'livash, - Bekka qipchoq-u oqor, shahga qiyot-u bilgut*" (Alisher Navoiy ensiklopediyasi, 3-jild, 235-237-betlar) [7]. Shuningdek, "Saddi Iskandariy" dostonining 9-bobida: "*Ko'rub Dashti Qifchoqdin to Qirim*" - bu o'rinda Qipchoq etnonim emas, balki Dashti Qipchoq tarixiy-geografik toponimi sifatida qo'llangan (3-jild, 287-289-betlar) [7].

Mang'it. "Saddi Iskandariy" dostonida: "*Yana mang'it o'zbek bila yondoshib, - Iki zulfdek tuzlari chirmashib*" (2-jild, 293-295-betlar) [7]. Ensiklopediya sharhiga ko'ra, bu bayt orqali Navoiy mang'itlarning Doro lashkari tarkibida Iskandarga qarshi jangda ishtirok etganini "*o'z davri tarixi nuqtayi nazaridan juda to'g'ri*" badiiy ifodalagan [7].

Qo'ng'iroq. Xuddi shu devonda: "*Men tilab husn, vale shoh tilab asl-u nasab, - Menga lo'li bila hind-u, anga qo'ng'iroq-u qiyot*" hamda variant shaklda "*Shohg'a mirzo-yu mirak, ong'a qiyot-u qo'ng'iroq*" (3-jild, 287-289-betlar) [7].

Yuz va Ming. "Farhod va Shirin" dostonida: "*Agar bir qavm, gar yuz, yo'qsa mingdur, - Muayyan turk ulusi xud meningdur*" (3-jild, 267-269-betlar) [7].

3-guruh. Kasb-hunar, ijtimoiy mavqe va totemistik-timsoliy asosga ega nomlar. Bu guruhga *qushchi*, *bek/begzoda*, *mirak* kiradi. *Qushchi* nomi etimologik jihatdan "qush" (ayniqsa ov qushi, laqcin) so'ziga kasb-hunar bildiruvchi -chi qo'shimchasi qo'shilishidan yasalgan bo'lib, "qush boquvchi" ma'nosini bildiradi. Bu kasb-nom "Ali Qushchi" tarixiy shaxsining nomida ham saqlangan. *Bek/Begzoda* nomi qadimgi turkiy "beg" (rahbar, zodagon) so'zidan kelib chiqqan bo'lib [14], Shahrisabz atrofida hozirgacha yashovchi *begzoda* urug'i nomida davom etmoqda. *Mirak* nomi Mirak Naqqosh nomida hamda Qashqadaryodagi *Mirak* tog'i va *Mirak* qishlog'i toponimlarida saqlangan.

4-guruh. Etnotoponimlashgan yoki boshqa turkiy xalqlar bilan umumiy nomlar. Bu guruhga *yag'mo*, *turkman*, *chigil* (*chik/chiklar*), *xallux* (*hozirgi qarluq*), *uja/uqa*, *muqimiy urug'i*, *chuyut-juyut*, *xo'ja* va *malish/malash* kabi nomlar kiradi. *Yag'mo* nomi Mahmud Koshg'ariyning "Devonu lug'otit turk" asarida ham qadimgi turkiy qabilalardan biri sifatida qayd etilgan [16] va hozirgi Qashqa hamda Surxon vohalarida yashovchi aholi orasida saqlangan. *Turkman* etimologik jihatdan "turk" so'ziga forscha "-mon/-man" ("-ga o'xshash") qo'shimchasi qo'shilishidan yasalgan deb talqin qilinadi [14]. *Uja/Uqa* nomi Jizzax viloyati Zomin tumanidagi *Aji* qishlog'i nomida, *muqimiy urug'i* Sangardak va Uzun tumanlarida, *chuyut-juyut* esa Chiroqchi tumanida toponim sifatida davom etmoqda.

Quyidagi jadvalda aniqlangan etnonimlarning bir qismi, ularning etimologik asosi, qoʻllangan asar va ensiklopediyadagi manzili keltirilgan.

1-jadval. Alisher Navoiy asarlarida qoʻllangan asosiy etnonimlar

Etnonim	Qoʻllangan asar	Ensiklopediya manzili	Etimologik asosi	Zamonaviy hudud
Qipchoq	Navodir ush-shabob, Saddi Iskandariy	3-jild, 235-289	Kovak daraxt rivoyati (turkiy)	Qashqadaryo, Surxondaryo
Mangʻit	Saddi Iskandariy	2-jild, 293-295	Moʻgʻulcha urugʻ nomi	Zarafshon vodiysi (3 yirik urugʻ ga boʻlingan)
Qoʻngʻirot	Navodir ush-shabob	3-jild, 287-289	Rang-tusga asoslangan	Xorazm
Qiyot	Navodir ush-shabob	3-jild, 235-237	Chingiziy sulola nomi	-
Barlos	Devonlar, Vaqfiya	1-jild, 229-231	Qadimgi moʻgʻul urugʻ i	Qashqadaryo, Surxondaryo
Jaloyir	Vaqfiya	-	Qadimgi moʻgʻul urugʻ i	-
Qavchin	Vaqfiya	3-jild, 259-261	Moʻgʻul-turkiy urugʻ	Qamashi, Yakkabogʻ
Arlot	Gʻazallar	1-jild, 147-149	Moʻgʻul urugʻ i	Buxoro, Olot tumani
Bilgut	Chor devon	1-jild, 253-255	Moʻgʻul urugʻ i	-
Yuz, Ming	Farhod va Shirin	3-jild, 267-269	Sonlarga asoslangan	-
Argʻun	-	1-jild, 151-153	Moʻgʻul urugʻ i	Movarounnahr, Xuroson
Chigʻatoy	Gʻazallar	4-jild, 457-459	Antroponimik-dinastik	Boysun, Sherobod, Darband

MUHOKAMA

Olingan natijalar shuni koʻrsatadiki, Navoiy asarlaridagi etnonimlarning lingvomadaniy funksiyasi bevosita ularning etimologik negiziga bogʻliq. Rang-tusga asoslangan *qoʻngʻirot*, sulolaviy *qiyot* va moʻgʻulcha *mangʻit* kabi nomlar gʻazallarda mahbuba goʻzalligi yoki oshiq-maʼshuq munosabatini tasvirlashning obrazli vositasiga aylangan. Etnonim oʻz toʻgʻri (etnografik) maʼnosidan koʻchib, ijtimoiy nufuzli, “zodagon” maʼnosini kasb etadi. Bu Vorobyov taʼkidlagan “lingvomadaniy maydon” hodisasining yorqin namunasidir. Soʻz oʻz etimologik-denotativ maʼnosi ustiga madaniy-baholovchi qatlamni orttiradi [3].

Bu oʻrinda etimologik negiz bilan poetik funksiya orasidagi bogʻliqlik alohida taʼkidlanishi lozim. Sulolaviy kelib chiqishga ega *qiyot* va *chigʻatoy* singari nomlar deyarli faqat yuqori martaba, hukmdorlik gʻoyasini ifodalash uchun (masalan, “shohgʻa... qiyot” qiyosida) qoʻllansa, kasb-hunarga asoslangan *qushchi* kabi nomlar ijtimoiy oʻrta qatlamni bildiradi, rang-tusga asoslangan *qoʻngʻirot* esa aksincha estetik-tasviriy vazifada faollashadi. Demak, etnonimning etimologik semasi (sulola, rang, son, kasb, totem) uning keyingi lingvomadaniy koʻchishi uchun ichki motivatsiya vazifasini bajaradi. Bu hodisa Sh. Safarov ishlab chiqqan kognitiv yondashuv nuqtayi nazaridan soʻzning boshlangʻich konsepti keyingi barcha madaniy-simvolik maʼnolarni oʻzida yashirin tarzda saqlashi bilan izohlanadi [4].

Etnonimlar, ikkinchidan, tarixiy-badiiy haqqoniylik funksiyasini ham bajaradi. “Saddi Iskandariy” dostonida *mangʻit*, *oʻzbek* kabi nomlarning qoʻllanishi orqali Navoiy oʻz davri siyosiy-etnik voqeligini oʻtmish syujeti fonida “ramziy maʼnoda... juda toʻgʻri” aks ettirgan [7]. Bu esa etnonimning nafaqat til, balki tarixiy ong birligi sifatidagi mohiyatini tasdiqlaydi.

Uchinchidan, ijtimoiy-tabaqaviy funktsiya kuzatiladi. *Barlos, tarxon, arg'un, qiyot, chig'atoy* kabi sulolaviy-dinastik negizli nomlar temuriy zodagonlik tizimini bildiruvchi ijtimoiy termin sifatida qo'llangan. Holbuki, *qipchoq, mang'it, qo'ng'iroq* kabi negizi rang-tus yoki totemga borib taqaladigan nomlar ko'proq ko'chmanchi-etnik qatlamga ishora qiladi. Bu ikki etimologik-ijtimoiy qatlamning bir asar ichida yonma-yon qo'llanishi Navoiy davri Movarounnahr jamiyatining ijtimoiy-etnik tarkibini bevosita aks ettiruvchi tilshunoslik dalili bo'lib xizmat qiladi.

Tarixiy lisoniy manzara nuqtayi nazaridan eng muhim xulosa quyidagicha shakllantiriladi: *qipchoq, mang'it, qo'ng'iroq, yuz, ming* singari nomlar odatda "92 o'zbek urug'i" tarkibiga kirib, Dashti Qipchoqdan Shayboniyxon boshchiligidagi ko'chmanchi o'zbeklar bilan XV asr oxiri - XVI asr boshida Movarounnahrda kirib kelgan deb hisoblanadi. Biroq bu nomlarning aynan Navoiy (vafoti - 1501-yil) davridagi original asarlarda, demak Shayboniyxon bosqinidan oldinroq, allaqachon adabiy tilda erkin qo'llanayotgani muhim tarixiy-lingvistik dalildir. Bu holat ikki xil talqinga yo'l ochadi: yo bu etnonimlar ko'chmanchi to'liqdan ancha oldin yakka-yakka tarzda kirib kelgan, yoki Navoiy ularni Dashti Qipchoq bilan bo'lgan doimiy savdo-diplomatik aloqalar orqali bilgan. Ensiklopediyadagi ilmiy ogohlantirish ham shu nuqtada muhim. Garchi bu urug' nomlari matnlarda uchrasa-da, "*biz bu qabilalar lahjasi haqida ma'lumotga ega emasmiz*" [7], ya'ni etnonimning matnda qayd etilishi uning tashuvchilari tili haqida to'liq xulosa chiqarish uchun yetarli emas.

Aniqlangan etnonimlarning katta qismi: *mang'it, arlot, chig'atoy, qavchin, mirak, uja/uqa, muqimiy, chuyut-juyut* kabilar hozirgi Zarafshon vodiysi, Qashqadaryo va Surxondaryo hududlarida toponim yoki mahalliy urug' nomi sifatida saqlanib qolgani alohida e'tiborga loyiq. Bu holat etnonimlarning shunchaki tarixiy qatlam emas, balki hozirgi kungacha davom etayotgan "yashovchan" lisoniy-madaniy hodisa ekanini, ya'ni tarixiy lisoniy manzara bilan zamonaviy dialektal manzara o'rtasida uzviy davomiylik mavjudligini tasdiqlaydi.

XULOSA

O'tkazilgan tadqiqot shuni ko'rsatdiki, Alisher Navoiyning yozma merosi o'zbek va turkiy xalqlar tarixiy etnonimikasi uchun boy, ammo hozirgacha yaxlit tizim sifatida o'rganilmagan manba hisoblanadi. "Alisher Navoiy ensiklopediyasi" materiallari asosida shoir asarlarida qo'llangan o'ttizdan ortiq urug'-qabila nomi aniqlandi, ularning etimologik negizi (rang-tus, son-miqdor, kasb-hunar, sulolaviy, totemistik) yoritildi va to'rt semantik-mavzuiy guruhga tasniflandi. Tahlil etnonimning etimologik semasi uning Navoiy asarlaridagi lingvomadaniy funksiyasini, ya'ni badiiy-estetik, tarixiy-haqqoniy va ijtimoiy-tabaqaviy funksiyani bevosita belgilashini ko'rsatdi.

Kelgusi tadqiqotlar uchun quyidagi yo'nalishlar istiqbolli ko'rinadi: Navoiyning barcha asarlarini (xususan, "Munshaot"ni) etnonimlar nuqtayi nazaridan to'liq tahlil qilish; aniqlangan etnonimlarni zamonaviy o'zbek shevalari maydon tadqiqotlari ma'lumotlari bilan qiyoslash; Navoiy davri va Shayboniylar davri yozma manbalaridagi etnonimlar chastotasini statistik qiyoslash orqali "92 o'zbek urug'i" nomenklaturasining Movarounnahrda kirib kelish xronologiyasini aniqlashtirish.

Iqtiboslar/Сноски/References

1. Суперанская А.В. Общая теория имени собственного. Изд. 2-е, испр. – М.: URSS, 2007. – 366 с.
2. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию. – М.: Прогресс, 1984. – 400с.
3. Воробьев В.В. Лингвокультурология (теория и методы). – М.: Изд-во РУДН, 1997. – 331 с.
4. Сафаров Ш. Когнитив тилшунослик. – Жиззах: Сангзор, 2006. – 92 б.
5. Xudoyberganova D. Dostonlar tilidagi nafaol qatlamga oid leksik birliklarning lisoniy tahlili: Monografiya. – Toshkent: Firdavs-shoh, 2023.
6. Abduvaliyeva K. "Shajarayi turk" asaridagi etnonimlarning ma'naviy-mavzuiy tasnifi // XII. Uluslararası Türk Dünyası Sempozyumu materiallari (21-23-may 2025, Nig'da). – B. 946-954.

7. Alisher Navoiy ensiklopediyasi. 1-4-jildlik / Mas'ul muharrir M. Asadov; O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi O'zbek tili, adabiyoti va folklori instituti. – Toshkent: O'zbekiston nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2024.
8. Alisher Navoiy. Xazoyin ul-maoniy (Navodir ush-shabob, G'aroyib us-sig'ar, Badoye' ul-vasat, Favoyid ul-kibar). To'la asarlar to'plami, 10 jildlik. – Toshkent, 2011.
9. Alisher Navoiy. Xamsa (Saddi Iskandariy, Farhod va Shirin). To'la asarlar to'plami, 10 jildlik, 6-8-jildlar. – Toshkent, 2011.
10. Alisher Navoiy. Mahbub ul-qulub. To'la asarlar to'plami, 10 jildlik, 9-jild. – Toshkent, 2011.
11. Alisher Navoiy. Majolis un-nafois. To'la asarlar to'plami, 10 jildlik, 9-jild. – Toshkent, 2011.
12. Якубовский А.Ю. К вопросу об этногенезе узбекского народа. – Ташкент: Изд-во АН УзССР, 1941.
13. Кармышева Б.Х. Очерки этнической истории южных районов Таджикистана и Узбекистана. - М.: Наука, 1976.
14. Севортян Э.В. (и др.) Этимологический словарь тюркских языков. В 7 т. - М.: Наука, 1974-2003.
15. Рашид ад-Дин. Сборник летописей. Т. I, кн. 1 / Пер. с перс. Л.А. Хетагурова; ред. и примеч. А.А. Семёнова. – М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1952.
16. Mahmud Koshg'ariy. Devonu lug'otit turk / Tarjimon va nashrga tayyorlovchi S.M. Mutallibov. 3 tomlik. – Toshkent: O'zbekiston FA nashriyoti, 1960-1963.

ALISHER NAVOIY XALQARO JURNALI

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ АЛИШЕР НАВОИЙ
INTERNATIONAL JOURNAL ALISHER NAVOIY

“ALISHER NAVOIY” XALQARO JURNALINING AXBOROT XATI

“Alisher Navoiy” xalqaro jurnali O‘zbekiston Respublikasi OAK ro‘yxatiga kiritilgan. Shuningdek, Crossref.org tizimiga ham kiritiladi hamda har bir maqolaga DOI raqami beriladi.

MAQOLALARGA QO‘YILADIGAN TALABLAR:

- Maqola 10-15 sahifa hajmida taqdim etiladi;
- maqolalar o‘zbek, turk, tojik, rus, ingliz, fransuz tillarida qabul qilinadi;
- maqolaning tarkibiy tuzilishi IMRAD formatida rasmiylashtirilishi kerak;
- maqola Times News Roman shriftida, 12 kattalikda, 1 intervalda tayyorlanadi;
- havola(snokalar)lar katta qavsda muallif familiyasi – nashr sanasi – sahifasi [Mo‘minov 2020: 25] shaklida keltiriladi;
- maqola tomonlari chap: 2 sm, o‘ng: 2 sm, yuqori va quyi: 2 sm;
- maqolalar plagiatga qarshi tekshiriladi;
- jurnalning 1 ta sonida muallifning faqat 1 ta maqolasi chop etiladi.

MUROJAAT UCHUN MANZIL:

Tel.: +99891 527 68 22
Telegram ID: +998915276822
E-mail: alishernavoiy2020@mail.ru

ИНФОРМАЦИОННОЕ ПИСЬМО МЕЖДУНАРОДНОГО ЖУРНАЛА “АЛИШЕР НАВОИЙ”

Международный журнал “Алишер Навои” включен в список ВАК Республики Узбекистан. Он также будет включен в систему Crossref.org, и каждой статье будет присвоен номер DOI.

ТРЕБОВАНИЯ К ОФОРМЛЕНИЮ СТАТЕЙ:

- Объем статьи: около 10-15 страниц;
- статьи принимаются на узбекском, турецком, таджикском, русском, английском и французском языках;
- структура статьи должна быть оформлена в формате IMRAD;
- шрифт текста – Times New Roman; размер – 12 пунктов; межстрочный интервал – 1;
- сноски приводятся в квадратных скобках с указанием фамилии автора – года издания – страницы [Мўминов 2020: 25];
- параметры страницы: слева 2 см, справа 2 см, сверху и снизу по 2 см;
- статьи проверяются на плагиат;
- в одном номере журнала публикуется только 1 статья автора.

НАШИ КОНТАКТЫ:

Тел.: +99891 527 68 22
Telegram ID: +998915276822
E-mail: alishernavoiy2020@mail.ru

“ALISHER NAVOI” INTERNATIONAL JOURNAL INFORMATION LETTER

“Alisher Navoi” International Journal is included in the list of HAC of the Republic of Uzbekistan. It will also be included in the Crossref.org system, and each article will be assigned a DOI number.

REQUIREMENTS FOR ARTICLES:

- The article should be presented in 10-15 pages;
- articles are accepted in Uzbek, Turkish, Tajik, Russian, English, French;
- the structure of the article should be in the IMRAD format.
- the article should be prepared in Times New Roman font, 12 sizes, 1 space;
- references are given in parentheses in the form of the author’s name – date of publication - page [Muminov 2020: 25];
- sides of the article left: 2 cm, right: 2 cm, top and bottom: 2 cm;
- articles will be checked against plagiarism.
- only 1 article by the author is published in 1 issue of the journal.

CONTACT ADDRESS:

Phone: +99891 527 68 22
Telegram ID: +998915276822
E-mail: alishernavoiy2020@mail.ru